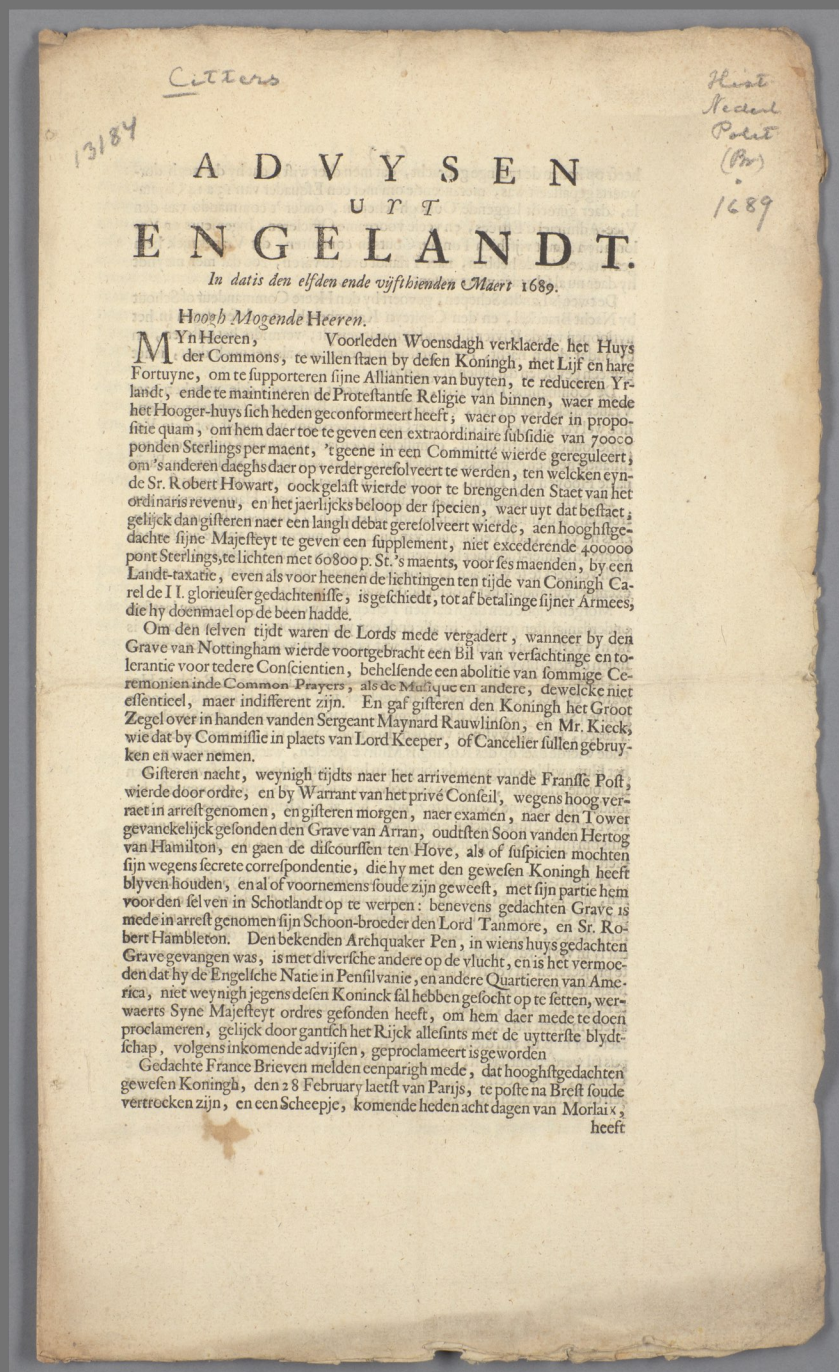

Citters, Aarnout van

Advysen uyt Engelandt. :

Tryck // / I 25 B 14 c Br. 1689 Fol.

Tillkomstår 1689.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

Citters

Hist
Nederl
Polit
(Pm)
1689

13184

A D V Y S E N
U T T
E N G E L A N D T.

In datis den elfden ende vijftienden Maert 1689.

Hoogh Mogende Heeren.

MYn Heeren, Voorleden Woensdagh verklaerde het Huys der Commons, te willen staen by desen Koningh, met Lijf en hare Fortuyne, om te supporteren sijne Alliantien van buyten, te reduceren Yrlandt, ende te maintineren de Protestantse Religie van binnen, waer mede het Hooger-huys sich heden geconformeert heeft; waer op verder in propositie quam, om hem daer toe te geven een extraordinaire subsidie van 70000 ponden Sterlings per maent, 'tgeene in een Committé wierde gereguleert, om 's anderen daeghs daer op verder geresolveert te werden, ten welcken eynde Sr. Robert Howart, oock gelast wierde voor te brengen den Staet van het ordinaris revenu, en het jaerlijcks beloop der specien, waer uyt dat befaet; gelijk dan gisteren naer een langh debat geresolveert wierde, aen hooghstgedachte sijne Majesteyt te geven een supplement, niet excederende 400000 pont Sterlings, te lichten met 60800 p. St. 's maents, voor ses maenden, by een Landt-taxatie, even als voor heenen de lichten ten tijde van Coningh Carrel de II. glorieuser gedachtenisse, is geschiedt, tot af betalinge sijner Armees, die hy doenmael op de been hadde.

Om den selven tijdt waren de Lords mede vergadert, wanneer by den Grave van Nottingham wierde voortgebracht een Bil van versachtinge en tolerantie voor tedere Conscientien, behelsende een abolitie van sommige Ceremonien inde Common Prayers, als de Musique en andere, dewelcke niet essentiel, maer indifferent zijn. En gaf gisteren den Koningh het Groot Zegel over in handen vanden Sergeant Maynard Rauwlinson, en Mr. Kieck, wie dat by Commissie in plaets van Lord Keeper, of Cancelier sullen gebruyken en waer nemen.

Gisteren nacht, weynigh tijds naer het arrivement vande Fransse Post, wierde door ordre, en by Warrant van het privé Conseil, wegens hoog ver-raet in arrest genomen, en gisteren morgen, naer examen, naer den Tower gevanckelijck gefonden den Grave van Arran, oudtsten Soon vanden Hertog van Hamilton, en gaen de discourssen ten Hove, als of suspicien mochten sijn wegens secrete correspondentie, die hy met den gewesen Koningh heeft blyven houden, en al of voornemens soude sijn geweest, met sijn partie hem voordien selven in Schotlandt op te werpen: benevens gedachten Grave is mede in arrest genomen sijn Schoon-broeder den Lord Tanmore, en Sr. Robert Hambleton. Den bekenden Archquaker Pen, in wiens huys gedachten Grave gevangen was, is met diversche andere op de vlucht, en is het vermoeden dat hy de Engelsche Natie in Pensilvanie, en andere Quartieren van America, niet weynigh jegens desen Koninck sal hebben gesocht op te setten, werwaerts Syne Majesteyt ordres gefonden heeft, om hem daer mede te doen proclameren, gelijk door gantsch het Rijck allesints met de uytterste blydschap, volgens inkomende advijsen, geproclameert is geworden.

Gedachte France Brieven melden eenparigh mede, dat hooghstgedachten gewesen Koningh, den 28 February laetst van Parijs, te poste na Brest soude vertrocken sijn, en een Scheepje, komende heden acht dagen van Morlaix, heeft

(2)

heeft op heden de tydinge gebracht, dat men daer wist, dat hy de wegh derwaerts gepasseert was, met intentie om met een Esquader van 13 a 14 Capitale, daer gereedt leggende Oorlogh-schepen, onder 't commando van den Vice-Admirael d'Estrees, en veele voorname Officieren, Ingenieurs en Volontairen, met vijftien Tonnen Gouts in contanten, dat Vranckrijk hem geavanceert soude hebben, naer Yrlandt over te varen, zoo dat men meyndt hy daer nu al sal gearriveert wesen.

De twee's Landts Schepen, gevoert by den Heere Commandeur of Schout by Nacht Braeckel, en den Capiteyn Kallenbergh, die deser dagen in het uytloopen vande Rivier sijn aende grondt geseylt, vermidts het gisteren, en bysonder desen nacht, swaer gestormt heeft, zoo als het noch doet, is het gemeen gevoelen dat sulen vergaen sijn.

De Coninginne Douariere, is geresolveert in twee à drie weecken naer Vranckrijk over te gaen, om de Wateren van Bourbon te gaengebruycken, hoe wel veele willen dat den Heer Grave Feversham wel meest tot dese Voyagie soude gecontribueert, of mischien den laetst gewesen Koningh daer toe infantie hebben gemaect; gelijk men hoort den Heere Skelton van Parijs na de Hooven van Turin, Venetien, en Weenen soude sijn afgereyft

Desen naermiddagh sijn hare Majesteyten weder naer Hamptoncourt veretrocken, met intentie om aenstaende Maendagh of Dinghsdagh te reverteren, en is nu vast, dat sy vermeynen van nu af, het meereendeel vande aenstaende Lente en Somer-tijdt daer haer verblijf te houden, waerom gantsch onderdanigh versoeckte te verstaen U Hoogh Mogende goetvinden, of ick op het exempel van andere het Hof mede derwaerts volgen sal, dan niet

Morgen zijnde den dagh dat den Test en nieuwen Eedt, in mijnen laetsten onderdanighsten gemelt, by alle ende een yder sal moeten werden gedaen, is men in verlangen te sien, wie, en wat personen van aensien daer omtrent sulen officieel blyven.

Heden was het Lager-Huys weder vergadert, en relateerde Sr. Robbert Howard, dat het ordinaris revenu in 't geheel niet hooger beliep als 1600000 ponden Sterlinghs, boven het augmentum vanden Impost op den Suycker en Tabacq, met aenwysinge van den Branchel, waer uyt die provenieerden, ende wierde daer op des Koninghs Missive gelesen, waer by versoghte, dat het Huys wilde corrigeren de abuysen in het Haertstede-geldt, of wel dat men het soude afschaffen, waer op geresolveert wierde, als een grooten last, bysonder op de kleyne Gemeynthe zijnde, het af te schaffen, ende sijne Majesteyt over dese sijne gracieuse condescendentie te bedancken, met intentie nogtans om sijn Revenu op andere wyse in plaets van dit Haertstede-geldt te suppleren.

Hooghst-gedachte sijne Majesteyt hebbende mede het Huys doen advertieren, hoe in, om en omtrent de Stadt waren diversche Cabalen, die seer tegens het Gouvernement aenlyden, waer over oock al eenige Personen waren gefaifeert; versoeckende haer advis, of het wel seecker of dienstigh was, dat sy in vryheydt wierden gestelt, waer op een Committé is gereguleert om te projecteren en voort te brengen den Bil, waer by hooghst-gedachte sijne Majesteyt geauthoriseert wierde, om in verdere seeckerheydt, of bewaringe te stellen alle sulcke, wie als tegen het Gouvernement geconspireert hebbende, alrede in arrest sitten, dat egeene Personen in arrest zijnde, over hoogh veract, of suspitie van dien, by egeen Reghter onder cautie, of Habeas Corpus sal werden ontslagen, buyten consent van Syne Majesteyt, of het privé Confeil, tot den eersten dagh vande naesten term, 't geene geoordeelt werdt aen de Lordt Arran niet seer favorabel te sijn. Gifte-

(3)

Gisteren hadde ick de eere, in gevolge van U Hoogh Mogende ordres, ende aenschryvens vanden 22 der voorlede Maent, by hare Majesteyt met een compliment ter materie applicabel te excuseren, dat den Vice Admirael Almonde met sijn esquadre volgens de intentie van U Hoogh Mogende hare Majesteyt op hare reyle naer Engelandt, door enkel toeval niet hadde konnen convoyeren, waer op hooghst-gedachte hare Majesteyt met de alderuytterste vrundelijckeydt my geliefden te antwoorden, dat U Hoogh Mogende in diversche en vele occasien hadden doen blyken de genegentheydt en hooghghatinge, die sy voor haer hadden, dat sy wel wiste van de ordres die U Hoogh Mogende daer toe hadden gestelt, ende van de casualteyt, waer door dit verhindert was geworden; dat ick U Hoogh Mogende wilde verseeckeren, dat sy daerom haer in desen oock ten vollen vergenoeght hielde, en by alle occasien van hare zyde oock trachten sal preuves te geven van hare erkenenis, voor al de eere en vrundtschap, die geduyrende haer verblijf in Holland hadde genoten.

Waer mede
Hoogh Mogende Heeren, &c. Westmunster den 11 Maert
1689.

Geteeckent,

A. v. Citters

P. S.

Soo hoore ick dat den bekenden Pen mede soude Gevangen sijn, ende dat den Koningh heeft geordonneert in aller spoet twintig capitale Schepen op de Kust tegens Yrland in Zee te senden, en heeft de Protestantische Clerge in grooten getale gisteren den Konigh en Koninginne gecomplimenteert.

Dat: 15 Maert,
Rec: 1 April 1689.

De Heer Ambassadeur
van Citters.

Hoogh Mogende Heeren.

M Yn Heeren. Heden quam sijne Majesteyt van Hamtoncourt, alwaer het Hoffzedert Vrydagh laetst geweest is, ende vertrock van den avondt weder derwaerts, met intentie om morgen hier weder in de Thefaurie te vaceren, ende dan weder te retourneren.

Hooghst-gedachte sijne Majesteyt ontfongh desen naemiddagh de Addresses van de Commons, waer by sy verseeckeren by hem te willen staen met haer leven en Fortunen, benevens hare dancklegginge voor sijne gratieuse condescendentie omtrent 't remitteren van 't Haertstede-geldt, dat jaerlijks omtrent de twintigh duysent pondt Steerlinghs heeft beloop; Syne Majesteyt heeft tot aller haer genoegen geantwoordt, dat hy verblijdt was te hebben ghedaen een saecke die haer aengenaem schein; dat hy allesindts soude trachten in het werck te stellen, wat maer tot geluck, voordeel en gemack van de Natie kan dienen, ende om de Kroon tot den oppersten top van glorie te brengen.

Voorlede Saturdagh en gisteren hebben de Lords Spirituels en Temporels, benevens de Commons, *paucis exceptis* daer onder den Heer Aertz-Bisshop van Canterburgh, den Eedt en Test genomen; ende heeft daer op heden het Lager-Huys geordonneert dat een Bil soude werden geprojecteert en op-

(4)

opgeftelt, om de poincten harer Declaratie, die aen fijne Majesteit op't aennemen van de Kroon zyn voorgehouden, tot een vafte voet te brengen; waer op fy dan verder in een langh debat vielen over een supplement aen den Koningh te geven, in plaets van het afgeschafte Haertstede-geldt, waer over fy niet eens hebben kunnen werden; echter is te vermoeden dat morgen, immers ten eerften, daer over d'accord fullen vallen, alsoo beyde de Huysen des Parlements in de alder-uytterste dispositie zyn om fijne Majesteit met convenabele en prompte Geldt-Middelen nae den standt der saecken te voorfien, gelijk men seght dat oock achthien nieuwe Regimenten fullen geworven werden, om tegens Vranckrijck en Yrlandt te werden ge-employeert, waer van sommige Lords oock hebben aengenomen twee Regimenten, als de Marquisen van Winchester en Halifax; andere yeder een, als den Hertogh van Ormond, den Grave van Devonshire, de Lords Herbert of Cherbery, de la Merc, Castleton, Kinghston, Lumley, Carbery, Sr. Edward Deringe, oock mede de Lords Lisbon, Roscommon, Fits Hardingh, en den Grave van Meath, yeder een Yersch Regiment voor des Koninghs dienst op eygen kosten te werven.

Van de Equipage ter Zee werdt mede sterck gesproocken, ende fiet men al vry groote bereydtfelen daer toe, hoedanigh die te reguleren, en wat Troupes nae Nederlandt staen over te gaen, fullen ongetwijffelt de Heeren U Ho. Mog. Gedeputeerden daer van omftandigh bericht hebben gegeven.

Den Koningh heeft heden den Grave van Nottingham gedeclareert den Secretaris van Staet, nevens den Grave van Shreuwsbury, en soo men my soo even bericht, Dr. Burnet gemaect hebben Biffchop van Salisbury.

Waer mede
Hoogh Mogende Heeren, &c. Westmunster den 15 Maert
1689.

Geteeckent,

A. van Citters.

I N 's G R A V E N - H A G E,
By *Jacobus Scheltus*, Ordinaris Drucker van de Hoogh Mog. Heeren Staten
Generael der Vereenighde Nederlanden. Anno 1689.
Met Privilegie.